

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ:	Νεοελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	18/10/2025

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ταξιδιώτης ή τουρίστας;

Από τα πανάρχαια χρόνια το ταξίδι ήταν μια διαδικασία αυτογνωσίας μέσα από έναν ανοιχτό ορίζοντα γνώσης. Η έλξη της περιπέτειας, της ανακάλυψης, ο νόστος, η χαρά της επιστροφής ήταν έννοιες φορτισμένες με έντονο συμβολισμό και αντιστοιχούσαν σε ουσιαστικές βαθιές ανθρώπινες ανάγκες. Μόνο που τότε ο άνθρωπος ήξερε όσα μπορούσε να διατηρήσει στη μνήμη του, ενώ σήμερα καταφεύγει στα απέραντα αποθέματα αποθηκευμένης μνήμης. Το ταξίδι έχει γίνει εμπορικό προϊόν σε πακέτα και το πάθος της αναζήτησης έχει συρρικνωθεί. Σταδιακά αυτό το ασύγκριτο αγαθό εξελίχθηκε σε μια οργανωμένη επιχείρηση.

Θεωρούσα ανέκαθεν τον εαυτό μου ταξιδιώτη και όχι τουρίστα. Με την έννοια ότι ο ταξιδιώτης παρατηρεί εκείνο που υπάρχει μπροστά του, ενώ ο τουρίστας εκείνο που έχει έρθει να δει. Θα μπορούσα να ισχυριστώ πως τα τελευταία είκοσι χρόνια ήμουν με μια βαλίτσα στο ένα χέρι και το laptop στο άλλο. Από ΗΠΑ, Καναδά και Τζαμάικα, ως Αυστραλία, Μαυρίκιο και Ισραήλ γύρισα τον μισό πλανήτη.

Αναρωτιέμαι γιατί. Πάντως όχι για να χαρώ «αποδράσεις». Η απόδραση είναι μια χιλιοχρησιμοποιημένη λέξη, που ποτέ δεν κατάλαβα γιατί «κολλάει» σαν γραμματόσημο όποτε μιλάμε για ταξίδι. Λες κι ο τόπος που ζούμε είναι μια εκούσια φυλακή από την οποία οφείλουμε να το σκάσουμε για να ξαναγυρίσουμε σιδηροδρόσοι μετά από τις περιπλανήσεις μας. Το πραγματικό ταξίδι δεν στοχεύει σε καμία περίπτωση στη διαφυγή από την καθημερινότητα.

Ανέκαθεν το ταξίδι ήταν για μένα αμφίδρομη διαδικασία. Από τη μια υπήρχε η χαρά της εξερεύνησης κι από την άλλη η μαγεία της διαρκούς επιστροφής. Μια αφορμή να «μαζέψω» νέες εικόνες που θα τις μεταφέρω οίκαδε για να τις επεξεργαστώ και μέσα από αυτές να βρω, εδώ, στον τόπο μου, το ποιος είμαι. Κατέληξα ότι τελικά ταξιδεύουμε για να ψάξουμε αυτό που μας λείπει, εκείνο που έχουμε ανάγκη και γυρνάμε πίσω για να το βρούμε.

Είναι αλήθεια πως το ταξίδι δεν αρχίζει από τη στιγμή που ξεκινάμε και δεν τελειώνει όταν φτάνουμε στο τέρμα. Αρχίζει από το όνειρο, το παραμύθι, από τη στιγμή που χαράζουμε πορεία, από τότε που αρχίζει και η αναμονή, και δεν τελειώνει όσο ξεδιπλώνουμε την ταινία της μνήμης μας και μεταφερόμαστε αδιάκοπα εκεί. «Η χαρά τού να ταξιδεύεις βρίσκεται περισσότερο στην αναπόληση και λιγότερο στο παρόν, στη στιγμή που ταξιδεύεις» λέει ο Γ. Κ. Χάιζμανς.

Σταμάτης Αλέξης

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Πώς αντιλαμβάνεστε τη διαφορά ανάμεσα στον ταξιδιώτη και τον τουρίστα, την οποία επισημαίνει και υποστηρίζει ο συγγραφέας στο κείμενό του;

(Μονάδες 2)

2. Να καταγράψετε τα δομικά μέρη (θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, κατακλείδα) της τέταρτης (4^{ης}) παραγράφου του κειμένου.

Παράγραφος 4^η

Θεματική πρόταση: _____

Λεπτομέρειες : _____

Κατακλείδα : _____

(Μονάδες 2)

3. Να διακρίνετε τα αχώριστα μόρια από τις παρακάτω λέξεις, να τα χαρακτηρίσετε με βάση τη κατηγορία στην οποία ανήκουν (λόγια / λαϊκά) και να δημιουργήσετε μία νέα σύνθετη λέξη από αυτά.

Λέξεις	Αχώριστα μόρια	Λόγιο/ Λαϊκό	Νέα σύνθετη Λέξη
εγκέφαλος			
σύγχρονος			
άορατος			
διαδίκτυο			
εύστοχος			
υπόγειο			

(Μονάδες 3)

4. Να εντοπίσετε το υποκείμενο σε κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις και να αναγνωρίσετε τη μορφή του.

- Ο Κώστας συνόδευσε τους γονείς του στο δείπνο.
- Όλοι είχαν δώσει ραντεβού στην πλατεία Συντάγματος.
- Στις μέρες μας, οι νέοι δεν υπολογίζουν τις συνέπειες των πράξεών τους.
- Οι συγκεντρωμένοι στη διαδήλωση δέχτηκαν δακρυγόνα από τους αστυνομικούς.
- Το αύριο είναι αβέβαιο για τη νέα γενιά.

(Μονάδες 5)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ένας επισκέπτης φιλοξενούμενος έρχεται στο σπίτι σας ή στην πόλη σας. Σας ζητά να του παρουσιάσετε με απλό και σαφή τρόπο τα πιο ενδιαφέροντα σημεία της περιοχής σας για να τα επισκεφτεί στο λίγο χρόνο που διαθέτει. Να το αναπτύξετε σε μία παράγραφο (120-150 λέξεις).

(Μονάδες 8)